

N:o 57.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående statsverkets öfvertagande af rusthållares skyldighet att bekosta rustningshästs skoning under tjenstgöring; gifven Stockholms slott den 4 februari 1898.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden för denna dag, vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva,

att statsverket må från och med nästkommande års början öfvertaga den rusthållare vid indelta rusthållskavalleriet åliggande skyldighet att anskaffa hästskor, söm och broddar till rustningshästen under tjenstgöring, dock med fortfarande förpligtelse för rusthållare att ansvara för att rustningshästen vid inställelse till tjenstgöring är försedd med erforderlig skoning; samt

att den rusthållarne sålunda beredda lindring må fortfara så länge medel för rustningshästens skoning under tjenstgöring af Riksdagen anvisas.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

O S C A R.

Axel Rappe.

*Utdrag af protokoll öfver landtförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 4 februari 1898.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern **BOSTRÖM**,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve **DOUGLAS**,
Statsråden: herr friherre **ÅKERHIELM**,
 WIKBLAD,
 GILLJAM,
 friherre **RAPPE**,
 CHRISTERSON,
 ANNERSTEDT,
 VON KRUSENSTJERNA,
 grefve **WACHTMEISTER**.

Departementschefen, statsrådet friherre Rappe anförde härefter i underdånighet:

»Med erinran, att statsverket, jemlikt nådiga förordningen den 19 juni 1885, under vissa vilkor numera öfvertagit den rusthållarne vid indelta rusthållskavalleriet åliggande skyldighet att anskaffa och underhålla häst- och sadelmunderings- med flere persedlar vid nämnda kavalleri, men att rusthållarne härigenom icke befriats från det dem enligt äldre författningar tillkommande åliggande att anskaffa hästskor, söm och broddar för skoning af nummerhästarne under tjenstgöring vid militära öfningar, har uti en vid sistlidna års riksdag väckt motion framhållits, hurusom ett fortfarande bibehållande af sistberörda åliggande

icke sytes öfverensstämma med den princip, som gjort sig gällande i författningarne om lindring i rustningsbesväret; och har Riksdagen i anledning af nämnda framställning uti skrifvelse den 18 maj 1897 anhallit, att, enär det påpekade förhållandet syntes förtjent af uppmärksamhet och den utgift, som skulle drabba statsverket genom rusthållets befriande från ifrågavarande skoningskostnad måste anses vara af ringa betydelse, Eders Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, huruvida icke rusthållares kostnad för skoning af nummerhäst under tjenstgöring skulle kunna af statsverket öfvertagas.

Till åtlydnad af erhållen befallning att inkomma med utredning i ämnet, har arméförvaltningen å intendentsdepartementet, efter det t. f. inspektören för kavalleriet blifvit hörd, i underdånigt yttrande af den 26 november sistlidet år anført, att, enär kostnaderna för nummerhästarnes skoning komme att, i mån af kavalleriets fortgående organisation, öfverflyttas på statsverket för hela kavalleriet, undantagandes vid lifregementets dragoner, lifregementets husarer och Smålands husarregemente, den kostnad — uppgående i medeltal under åren 1894—1896 för samtliga nämnda regementen till 1,540 kronor årligen —, hvilken genom öfvertagande af skoningen komme att drabba statsverket, syntes alltför obetydlig för att påkalla någon höjning i de statsanslag, från hvilka dessa ökade kostnader hufvudsakligen skulle bestridas, nemligen från anslagen till det icke garnisonerade infanteriets och det indelta kavalleriets vapenöfningar samt till volontärskolor.

För egen del får jag i underdånighet erinra, hurusom i ofvanberörda kongl. förordning den 19 juni 1885 föreskrifvits såsom vilkor för öfverflyttning på statsverket af persedelanskaffningen vid rusthållskavalleriet, bland annat, att staten samtidigt skulle erhålla fri dispositionsrätt till motsvarande, af rusthållarne anskaffade persedlar, som skulle till kronan aflevereras i enlighet med de af Eders Kongl. Maj:t i nådigt bref den 24 april samma år gifna bestämmelser. Bland de i dessa bestämmelser angifna häst- och sadelmunderingspersedlar, hvilka för framtiden skulle af kronan bekostas, finnas icke upptagna ifrågavarande för rustningshästens skoning under tjenstgöringstillfällen erforderliga persedlarne hästskor, söm och broddar, hvilkas anskaffning blifvit rusthållarne anbefald genom kongl. förordningen den 11 maj 1795 angående indelade ryttares och dragoners beklädnad, beväring och utredning.

Då anskaffningen af alla öfriga i denna förordning omförmälda hästmunderingspersedlar numera öfvertagits af statsverket, torde rusthållarne böra befrias jemväl från att tillhandahålla nämnda skonings-

persedlar, hvilkas värde, enligt den lemnade utredningen, uppgår till jemförelsevis obetydligt belopp. I sammanhang med ett dylikt medgifvande torde dock böra förklaras, att härigenom icke inträffat någon rubbning i den skyldighet, rusthållarne för närvarande ega att ansvara för att rustningshäst är behörigen skodd, då den å samlingsplats öfverlemnas till tjenstgöring. Enär emellertid den genom förstnämnda nådiga förordning rusthållarne beredda lindring i persedelanskaffningen vid kavalleriet kommer att fortfara endast så länge ett det upphörda åliggandet motsvarande statsanslag af Riksdagen anvisas, lærer ett dylikt förbehåll böra fästas äfven vid beviljandet af den nu ifrågasatta eftergiften i rustningsbesväret; och får jag, på grund af hvad sålunda blifvit anfördt, i underdånighet hemställa, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att medgifva,

att statsverket må från och med nästkommande års början öfvertaga den rusthållare vid indelta rusthållskavalleriet åliggande skyldighet att anskaffa hästskor, söm och broddar till rustningshästen under tjenstgöring, dock med fortfarande förpligtelse för rusthållare att ansvara för att rustningshästen vid inställelse till tjenstgöring är försedd med erforderlig skoning; samt

att den rusthållarne sålunda beredda lindring må fortfara så länge medel för rustningshästens skoning under tjenstgöring af Riksdagen anvisas».

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen i nåder lemna bifall; och skulle nådig proposition af den lydelse, bilagan till detta protokoll utvisar, till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo
Trygve Hermelin.